

Spis treści

Wstęp 11

Rozdział I

Pojęcie finanse Wspólnot Europejskich 16

1. Zasady finansowania organizacji i jej działanie 18
 2. Pierwsze kroki w finansowaniu współpracy europejskiej 22
 3. Kryzys finansów europejskich i jego źródła 41
 4. Problem dotyczący kompetencji instytucji 42
 5. Nierównowaga budżetu – problem państw członkowskich 48
 6. Rosnąca luka między potrzebami a możliwościami ich finansowania we Wspólnotach Europejskich 50
- Pytania i zagadnienia kontrolne 52

Rozdział II

Reformowanie finansów Wspólnot Europejskich 53

1. Pierwsze próby reformowania finansów Wspólnot Europejskich 53
 2. Reformy finansów europejskich 55
 3. Ramy reformy finansowej Wspólnot Europejskich 56
 - 3.1. Pułap dla nowych źródeł własnych 57
 - 3.2. Nowe źródła finansowe budżetu Wspólnot Europejskich 57
 - 3.3. Wielka Brytania i utrzymanie mechanizmu korygującego 59
 4. Dyscyplina budżetowa 60
 5. Wydatki na Wspólną Politykę Rolną 64
 6. Dyscyplina dotycząca wydatków nieobligatoryjnych 66
 7. Zarządzanie wydatkami 67
 8. Reforma funduszy strukturalnych 68
 9. Ocena skuteczności reformy wprowadzonej w ramach pakietu Delorsa I 70
- Pytania i zagadnienia kontrolne 78

Rozdział III

Reformy w ramach pakietu Delorsa II (1993–1999) 79

1. Wprowadzone zmiany do procedury ustalania budżetu w ramach pakietu Delorsa II 79
2. Realizacja perspektywy budżetowej 1993–1999 po reformie wprowadzonej w ramach pakietu Delorsa II 89

- 3. Ocena realizacji perspektywy finansowej 1993–1999 99
- Pytania i zagadnienia kontrolne 103

Rozdział IV

- Agenda 2000* 104
- 1. *Agenda 2000*. Propozycje Komisji 106
- 2. *Agenda 2000*. Ostateczne wyniki negocjacji 112
- 3. *Agenda 2000*. Realizacja 122
- Pytania i zagadnienia kontrolne 124

Rozdział V

- Perspektywa finansowa 2007–2013* 125
- 1. Propozycja Komisji Europejskiej nowego porozumienia międzyinstytucjonalnego 125
- 2. Przyjęte porozumienie międzyinstytucjonalne 131
- 3. Możliwość wprowadzania zmian do ram finansowych 137
- 4. Instrumenty poza przyjętymi ramami finansowymi 137
- 5. Poprawa warunków współpracy międzyinstytucjonalnej 139
- 6. Bezpieczne zarządzanie finansami 139
- 7. Realizacja perspektywy finansowej 2007–2013: pierwsze lata 139
 - 7.1. Wyzwania przed polityką spójności w UE-27 140
 - 7.2. Budżet ogólny na 2007 rok 141
 - 7.3. Budżet ogólny na 2008 rok 154
 - 7.4. Ocena pierwszego roku realizacji perspektywy finansowej 2007–2013 161
- Pytania i zagadnienia kontrolne 164

Rozdział VI

- Podstawy prawne finansowania Wspólnot Europejskich* 165
- 1. Instrumenty prawne określające procedury budżetowe 168
- 2. Zasady rządzące budżetem wspólnotowym 169
- 3. Harmonogram procedury ustalania i przyjmowania budżetu ogólnego 171
- 4. Realizacja budżetu 176
 - 4.1. Realizacja budżetu – podstawy prawne 177
 - 4.2. Zarządzanie finansami Unii Europejskiej w praktyce 179
- 5. Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) 185
- 6. Ustalenia dotyczące finansowania działań w II i III filarze 188
 - 6.1. Specjalne rozwiązania dotyczące II i III filaru 189

6.2. Wzmocniona współpraca	190
6.3. Skutki finansowe braku uczestnictwa państwa członkowskiego w określonych działaniach	191
Pytania i zagadnienia kontrolne	192

Rozdział VII

Budżet Wspólnot Europejskich (perspektywa finansowa) – dyscyplina	193
1. Osiem faz kształtowania budżetu Wspólnot Europejskich	193
2. Faza pierwsza lata 1958–1970	195
3. Faza druga lata 1971–1975	197
4. Faza trzecia lata 1976–1982	198
5. Faza czwarta lata 1983–1987	198
6. Faza piąta lata 1988–1992	200
7. Faza szósta lata 1993–1999 (pierwsza perspektywa finansowa)	202
8. Faza siódma lata 2000–2006 (druga perspektywa finansowa)	202
9. Faza ósma lata 2007–2013 (trzecia perspektywa finansowa)	207
Pytania i zagadnienia kontrolne	211

Rozdział VIII

Składniki budżetu i ich ewolucja	212
1. Ewolucja dochodów budżetu	216
2. Analiza obciążeń narodowych wpłat do budżetu Wspólnot Europejskich	219
3. Wzajemne przepływy między budżetem ogólnym a krajem członkowskim na przykładzie Polski	226
4. Obciążenia budżetu ogólnego alokacjami dla nowych państw członkowskich z poszerzenia w 2004 roku	229
5. Alternatywne źródła wpłat do budżetu ogólnego	233
6. Wydatki budżetu ogólnego i ich ewolucja	236
Pytania i zagadnienia kontrolne	239

Rozdział IX

Polityczne znaczenie budżetu	240
Pytania i zagadnienia kontrolne	244

Rozdział X

Problem kursu	245
Pytania i zagadnienia kontrolne	257

Rozdział XI

Problem stopy procentowej i inflacji 258

Pytania i zagadnienia kontrolne 271

Rozdział XII

Budżet Unii Europejskiej a budżet państwa członkowskiego 272

1. Wpłaty do budżetu ogólnego 272

2. Wpłaty do budżetu ogólnego a uczestnictwo w Unii Gospodarczej i Walutowej 276

3. Rozwiązania wprowadzone dla transferów środków strukturalnych w perspektywie 2007–2013 280

4. Przykład Polski w perspektywie 2007–2013 282

Pytania i zagadnienia kontrolne 287

Rozdział XIII

Problem rabatu brytyjskiego 288

1. Wprowadzenie rabatu brytyjskiego i jego ewolucja w latach 1974–2007 289

2. Zmiana warunków decydujących o wprowadzeniu rabatu 294

3. Zmiana warunków naliczania rabatu 295

4. Korzyści Wielkiej Brytanii wynikające z rabatu 296

5. Stanowisko państw członkowskich Unii Europejskiej wobec rabatu 298

6. Stanowisko Polski w sprawie rabatu brytyjskiego 302

7. Stanowisko Unii Europejskiej wobec rabatu brytyjskiego 303

8. Wnioski 310

Pytania i zagadnienia kontrolne 310

Rozdział XIV

Budżet a interwencjonizm 311

Pytania i zagadnienia kontrolne 316

Rozdział XV

Budżet a konkurencyjność 317

Pytania i zagadnienia kontrolne 331

Rozdział XVI

Budżet ogólny Unii Europejskiej a polityka poszerzenia 332

Pytania i zagadnienia kontrolne 335

Rozdział XVII

Budżet Unii Europejskiej w kontekście globalnym 336

1. Pojęcie globalnych dóbr publicznych 339
 2. Enumeracja globalnych dóbr publicznych 344
 3. Gradacja globalnych dóbr publicznych 346
 4. Globalne dobra publiczne a globalne zarządzanie 347
 5. Udział Unii Europejskiej w zarządzaniu i niezbędne do tego atrybuty 350
 6. Wizje dotyczące przyszłości ewolucji zarządzania w sferze globalnych dóbr publicznych 351
- Pytania i zagadnienia kontrolne 354

Zakończenie 355

Spis skrótów 362

Spis tabel 364

Spis rysunków 368

Bibliografia 370

Indeks 375